

FODRÁSZ UJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE.

A BUDAPESTI BORBÉLY-, FODRÁSZ ÉS PARÓKAKÉSZÍTŐ-IPARTESTÜLET TULAJDONA ÉS HIVATALOS LAPJA.
AZ ORSZÁGOS BORBÉLY- ÉS FODRÁSZ ÁRURAKTÁR TAKARÉK- ÉS HITELSZÖVETKEZET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre	6 korona.
Fél évre	4 „
Negyedévre	2 „
Egyes szám ára	40 fill. Kapható a kiadó-hivatalban.

Felelős szerkesztő:

DEFFERT JÁNOS.

SZERKESZTŐSÉG: VII., Csengery-utca 15., a hová a lap szellemi részére vonatkozó, minden közlemény küldendő.

KIADÓHIVATAL: VII., Vörösmarty-utca 17., ahová minden pénzküldemény és a lapra vonatkozó felszólamlások intézendők.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Az ipartestület telefonszáma 88—13.

É r t e s í t é s

A kereskedelemügyi minister a vasárnapi munkaszünet tárgyában legújabbán kiadott Szent István napján életbe lépett rendelete értelmében a fodrászok ismét déli 12 órakor kötelesek bezárni üzletüket. A rendelet szigorú betartására a testület tagjait nyomatékosan figyelmeztetjük.

A testület vezetősége,

A háboru és a nők.

(D.) Magyarország-Ausztria férfainak színe-java hű német fegyvertársainkkal szövetkezve látható eredménnyel vállvetve hősiiesen küzd egy egész világot kitevő ellenséggel, mely ellenség nemcsak azt tűzte ki céljául, hogy a központi hatalmakat katonailag megsemmisítse, hanem egyuttal azzal a minden kulturát megszegyenítő rablósziándékkal, hogy azokat gazdaságilag is tönkre tegye s ártatlanokat az éhhalálba kergesse. Hogy a kulturának minden érzékéből kivetkőzött ellenségeinknek ez a bandita szándéka nem sikerült, ezt első sorban derék fiaink példátlan hősiességének köszönhetjük.

Amde nemcsak hős fiaink járnak elől igazi hősköz illő példával ennek a gigászi harcnak a megvívásában, melyet ellenségeink oly frivol módon ránk kényszerítettek, hanem az itthon maradt polgárság is kiveszi a maga köteles részét a gigantikus küzdelemből, határtalan áldozatkészséggel, lankadatlan kitartással.

E nagy küzdelemben elsőrangú, nem eléggé megbecsülhető szerepet játszanak a nők. A nők, akik a háboru kitörése előtt ugyszólván minden

üzleti tevékenységből ki voltak kapcsolva, minden üzleti tapasztalatok nélkül egyszerre oly feladat elé állítottak, hogy az üzleti férfi szerepét magukra vállalják. S valóban csak bámulni lehet ezeket a szegény kis teremteseket, hogy milyen hősiesség kitarással vívják meg ők a létért való küzdelem nehéz harcát.

Különösen a bevonult kisiparosok nejei azok, akik, sajnos, a legritkább esetben kapnak állami támogatást s mégis meg kell állniok a harcot s törekedniök kell arra, hogy a férfi existenciáját megmentse, mely törekvés azonban, sajnos, csak a legnagyobb nélkülözések árán lehetséges — ha mindvégig egyáltalán lesz lehetséges!

Ezért éppen e hős nőkre kellene a legnagyobb gondot fordítani a hatóságoknak. Sajnos, ez nincsen így. — Mert nagyon is gyakran halljuk azon panaszt, hogy ilyen nőknek, akik végső szorultságukban fordulnak a hatóságokhoz támogatásért, ott azt tanácsolják nekik, hogy üzletüket zárják be, mert az állami támogatás elnyerésére ez szükséges. Ez a tanács bizonyára nem alkalmas arra, hogy egy, az összeroppanástól fenyegetett, a harctéren küzdő családfő existenciáját megmentse. Pedig a szegény hős

Figyelmeztetés. Az orsz. borbély- és fodrász áruraktár szövetkezet igen szép és tartós kivitelben készít fodrász-üzlet berendezéseket egyszerű és a legfinomabb kivitelben. A fehérnemű kölcsönző osztály hosszú kabátokat is kölcsönöz, az ezekre való megrendelést a szövetkezet irodája veszi fel. Valódi Pollárt borotvák és fenőszijak, „Colgate” szappan, „Dralle”-féle összes készítmények „Turul” saját gyártmányu borotválószappan szövetkezetünk áruraktáránál kapható.

nőnek segélykérésével ez volna a célja. — Az ipar-
testületek, akiknek a háboru előtti rossz gazdasági
helyzetből kifolyólag nincsen tartalékalapjuk, a há-
boru kitörésekor rögtön hozzáfogtak ugyan a mentő-
akció szervezéséhez, ez azonban csak egy csepp
lehet a nyomor tengerébe. Itt a hadsegélyző hiva-
tálnak kellene segíteni, hogy a harcmezőn küzdő
kisiparosoknak a legtöbb esetben oly keserves küz-
delemmel megalapított existenciáját rendszeres ál-
lamsegélylyel a tönkremenéstől megmentse.

Mert bármilyen állapotban is kerüljön a harc-
térről haza az a kisiparos, bizonyára nagy elégtéte-
lül szolgálna neki az a tudat, hogy az általa nehe-
zen megszerzett üzletét az az állam mentette meg
a számára, akinek védelmében végtelenül szenvedett,
családját, az utolsó csepp véré, életét feláldozni
mindenkor kész volt. Nagy hálával emlékezne meg
a hős harcos az állam gondoskodása iránt, mely
existenciáját megmentette a pusztulástól az ő és
szeretettei számára. Ellenben súlyos csapás volna
oly iparosokra nézve, akik betegen, nyomorékon,
testben-lélekben megtörve, szóval keresetképtelen ál-
lapotban kerülnek vissza a haza iránti kötelesség
teljesítésének mezejéről, ha megélhetésüket itthon
már nem találnák meg. Mitévő legyen egy ilyen
szegény hős? Sajnálatraméltó lenne, ha ilyen álla-
potban új kereseti forrás keresésére volna utalva,
vagy pláne embertársai jótékonyására volna kény-
szerülve.

Ha azonban az állam a kisiparosok nejeinek is
megadná a rendes támogatást, hogy képesek lenné-
nek férjeik üzletét a háboru alatt is fentartani, ez-
zel a harctéren levő kisiparosok ezreit a háboru be-
fejezése után bekövetkezendő nyomortól mentenék
meg, mert hazatérésükkor existenciájukat újra meg-
találnák, a melyből úgy a hogy, de valahogy mégis
megélnének.

Ellenkező esetben, az üzletek tömeges bezárá-
sával kifizetik ugyan a nőknek a hadisegélyt, de sok
ezer korona adó az állam kárára feltétlenül elvesz.
A háboru után a helyzet azonban egyhamar aligha
fog megváltozni, mert a harctérről hazatérő kisi-
parosok közül sokan nem lesznek többé abban a hely-
zetben, hogy üzletüket újra megnyithassák. Az ál-
lami segély engedélyezése esetében azonban ez ke-
vésbé fordulhatna elő, mert ebben az esetben a leg-
több kisiparos neje férjeik üzletét a háboru beteje-
zéséig fenn tudná tartani.

S éppen itt kell rámutatnunk a mi iparunkra,
ahol csak Budapesten eddig is közel ötszáz üzlet
megszűnt. S hány üzlet fog még bezárulni, ha a
nők segítséget nem kapnak, annak egyelőre a jó
Isten a megmondhatója. S jóllehet bevonult meste-
reink nejei még a legszükségesebb táplálkozásukat
is a legminimálisabbra szállítják le, csak hogy fér-
jeik üzletét fenntarthassák, legnagyobb részük mégis
bezárni lesz kénytelen. Az élet követelményeinek,
melyek az élelmiszerek, a férjet pótló munkaerők,

az üzleti szükségletek óriási drágulásában nyilvánul-
nak meg, huzamosabb ideig megfelelni képtelenek.

A bevételek ennek ellenében a férfiak folytonos
bevonulása folytán a legtöbb esetben a felére redu-
kálódtak. Az üzlettulajdonost, aki ezelőtt személye-
sen dolgozott, méregdrága s a legtöbb esetben lel-
kiismeretlen munkaerővel kell pótolni, ami gyakran
még így sem sikerül. Mindezek oly súlyos terheket
rónak a harctéren kívül álló szegény kis hőseinkre,
a nőkre, amelyeket a legkitartóbb nélkülözésekkel
sem bírnak el.

Bevonult hőseink jó ellátásáról a háboru tar-
tama alatt az állam gondoskodik ugyan, a hősök
gyöngé nejei ellenben — bár hős férjeik keservesen
megszerzett existenciája forog kockán — magukra
hagyatva küzdenek máról holnapra a keserves lét-
ért. A hős férfiak jó ellátás mellett, erős karral, kö-
teles bátorsággal védik a hazát; a nők nagy nél-
külözések közben, gyenge fizikumukon felüli meg-
erőltetéssel küzdenek férjeik és gyermekeik jövője-
ért. Ők az igazi hősök, tisztelet nekik!

Gyilkos közöny.

Amint, azt hiszem a szaktársak közül sokan, úgy én is
szokatlan és fokozott érdeklődéssel vártam a „Fodrász Uj-
ság“ legújabb számát. Ez a rendkívüli érdeklődés onnan
származott, hogy lapunk augusztus 15-én megjelent száma
szakmánknak annyi sok súlyos és mondhatni sürgősen meg-
oldásra váró problémáját vetette szőnyegre, iparunknak olyan
sok nyílt sebet tárt fel előttünk, amelyek mindannyia gyors
orvoslást igényelnek, hogy joggal számíthattunk arra, hogy a
szaktársak között ennek hatalmas viszhangja fog kelni.

Ámde reményiségünk, hogy a szaktársak nagy számban
fognak véleményüknek a lapban való megnyilatkozásával
hozzájárulni eme súlyos problémák egész nagy tömegének le-
hetőleg minél szerencsésebb megoldásához, csalódássá vált.
Ez a csalódás pedig nemcsak megdöbbenő, hanem még in-
kább elszomorító is. Mert ha nem hallanók lépten-nyomon
szaktársaink panasz-szavát, amelyek mind azokról a bajokról
zengenek sirámokat, melyekről szaklapunknak főntemlitett
száma is a cikkek egész sorában irt, akkor azt kellene hin-
nem, hogy azok a cikkek hasból íródtak és akik írták, szak-
mánk viszonyaival éppen annyira nem ismerősek, mint
amennyire ismeretlen lehet előttük a legsötétebb Afrika va-
lamely vad néptörzsének társadalmi szervezete. De sajnos, ez
csak tarthatatlan feltevés és a szomorú valóság az, hogy
ama cikkek írói teljesen ismerik bajainkat s ezért minden
tulzás elkerülésével a meztelen igazságot írták meg. De annál
érthetlenebb és csodálatosabb az, hogy amikor a sok vissza-
fojtott vagy csak szűk körben hangoztatott keserűségnek, pa-
nasznak és elégedetlenségnek közülünk valaki hangot ad —
nem sultogó, hanem messze hallható, kiáltó hangot, — ennek
nem kél viszhangja, a kiáltó szónak el kell veszni a néma
pusztaságba. Azonban elismeréssel kell adóznom annak az
»Egy főv. fodrászmester«-nek, aki helyes jövőbelátással érde-
mesnek tartotta a felmerült kérdésekkel egy hosszabb cikk-
ben foglalkozni, a miért e sorokon keresztül — ismeretlenül
is — meleg kézszorítással üdvözlöm.

Ez a némaság, ez a gyilkos közöny, minden bajunknál
nagyobb baj, mert ez azt jelenti, hogy már az akarat is hi-
ányzik belőlünk a magunk ügyei iránt. Érzékszerveink eler-
nyedtek, elszibbadtak, lethargiába estünk. Álomkórosak lettünk.
Tetszhalottak vagyunk. Várjuk a csendes elmulást, mert ilyen

sok gyilkos közönnyel és ilyen kevés életösztönnel csak ez az egy tennivalónk lehet.

Ezt a szinte felülmulhatatlan nemtörődömséget látva, könnyen érthető, ha a pesszimizmus, a sötétlátás eluralkodik az emberen. Azonban ez a lelki állapot nem lehet állandó, csak pillanatnyi, mert a legvigasztalanabb helyzet is nyújt valami vigasztalót. Ilyen vigasztaló körülmény az is, ha tudjuk, hogy vannak, — mert vannak — ha kevesen is, szaktársaink között olyanok, akik tenni vágjással telve igyekeznek iparunk fejlődését előmozdítani és akikre vár az a feladat, hogy az alvókat, a tunyasággal megverteteket, a tétlenségben szenvedőket felrázzák, életre keltsék és cselékvésre tanítsák. Ezek az uttörők, akikre nehéz, de szép kötelesség hárul, mert az uttörők munkája nélkül nincs fejlődés, nincs haladás.

Hogy ezeket itt elmondtam, arra az adott okot, hogy most, amikor egyik fájó sebünk — a kontárkérdés — gyógyítása van folyamatban, ennek kapcsán egy olyan eszme, egy olyan megoldási formula vetődött felszínre, mely úgy a kontárkérdéssel összekapcsolva, mint önmagában külön is, sokoldalú megvitatásra ad alkalmat. (Lásd az augusztus 15-iki számban megjelent „Nyílt level“ et.) És csodálatosképpen ez a cikk sem a kontárkérdéssel való vonatkozásában, sem más oldalról, semmi érdeklődést nem váltott ki, sőt mintha agyonhallgatásra ítéltetett volna úgy a szaktársak részéről, mint azon az illetékes helyen, ahová intézve volt.

Pedig kármilyen egyéni véleményt tápláljon valaki a cikkben írottakkal szemben, abban mindenki felfogása egyetértő lehet, hogy a kontárkérdést hosszabb időre megoldani csakis a cikkben vázolt formában lehetséges. Más minden kísérlet csak hiábavaló erőpazarlás. Ezért volna helyénvaló, ha a szaktársak nem rejtenék véka alá e kérdésben nézeteiket, hanem azt az arra való helyen, a szaktársakban, a nyilvánosság elé tárnák. Arra is helyesen mutat rá a cikk, hogy a háboru befejezése után első (esetleg egy rendkívüli) közgyűlésnek új munkarendet (vagy kollektív szerződést) kell megállapítania, ami szintén szükségessé tenné, ha már most a legközelebbi jövőben vita indulna arról, hogy milyen egyezség volna kötendő a segédek karral olyanformán, hogy a segédek érdeke is kielégítést nyerrének és a mesterek érdekein sem esne csorba. A tárgyilagos és elfogulatlan vitatkozás elejét venni az olyan esetnek, amint az 1914 évi rendkívüli közgyűlésen történt, hogy a szaktársak a mesterek és segédek munkarendi közös bizottsága által készített tervezetet csak úgyszólván a közgyűlésen ismerték meg s mert hiányzott a széleskörű előzetes megtárgyalás, a tervezet minden pontját a mesterek érdekeit súlyosan sértőknek találták. De hiszen a pillanat hatása alatt nem is lehet ilyen nagy horderejű kérdésben helyesen itélni és határozni s éppen ezért válik kívánatosná az előzetes vitatkozás, ami lehetővé teszi a félreértések elkerülését és a tévedések kimagyarázását.

Már a szerződéskötéssel magával is annyira idegenül állunk szemben, annyira ujszerű az nekünk, hogy sok szaktársnál ezt az idegenkedést is el kell oszlatni előbb és meggyőzni őt annak a hasznáról és előnyéről és arról a jótékony hatásról, melyet az iparunk jövő fejlődésére gyakorolna. Ne kerüljük tehát, hanem ellenkezőleg, keressük s nyilvánosságot, a nyilvános vitatkozást, az erre való alkalmat. Én részemről már csak azért is örültem az idézett „Nyílt level“ megjelenésének, mert a vitatkozásra bő alkalmat nyújt és nagyon sajnálnám, ha ezt a szaktársak elmulasztanák. Élünk az alkalommal, próbáljuk a vitatkozást, mert ebben fogunk egymásra találni, ez fog bennünket közelebb hozni egymáshoz és mindannyiunkat a boldogulás felé. Dobjuk el magunktól ezt a gyilkos közönnyt, a nemtörődömséget, mert ha mi nem törődünk magunkkal, más nem fog velünk törődni. Nagyon szeretném, ha a szaktársak minél erősebben rácsfol-

nának arra a pesszimista felfogásomra, amely cikkem elején elfogott.

Ne várjunk idegen Messiást, hanem mindannyian legyünk a magunk Messiásai.

Homo.

A fodrázmesterek nagy értekezlete.

A budapesti fodrázmesterek tudvalevőleg elhatározták, hogy minden hónapban összéztekezletet tartanak, amelyen a fodráziparban napirenden lévő ügyeket beható tárgyalás alá veszik. A fodrázmesterek ezen nem eléggé dicsérhető elhatározása, mint azt a f. hó 3-án az ipartestület helyiségében megtartott első nagy összéztekezleten tapasztalni volt alkalmunk, szakkörökben élénk viszhangra talált. Az értekezlet igen látogatott volt s a testület közgyűlési terme zsufolásig megtelt a nagyszámban megjelent érdeklődőkkel. Szokatlan volt s örömmel konstatáljuk, hogy még Kőbányáról és Obudáról is megjelentek a szaktársak nagy számban. A fodrázmesterek, úgy látszik, kezdenek felébredni közmondásos lethargiajukból, mely tény iparunknak csak előnyére szolgálhat.

A háboru kitörése a fővárosi fodrászéletben oly kinövéseket szült, melyeket nem szabad, hogy a köztudatban megerősödjének. A fodrázmesterek maguk is belátták ezt s miután az ipartestület egyedül azokat megszüntetni nem tudta, a fodrázmesterek körében egy társaság alakult, mely feladatául azt a célt tűzte ki, hogy a testületet a rendcsinálásban nemcsak támogatja, hanem az elvégzendő munkának egyes pontjait egészen magára is vállalja.

Az értekezlet első szónoka üdvözli a nagy számban megjelent szaktársakat s jelenti, hogy az előbb megtartott nagy értekezlet határozata értelmében az értekezletek rendezése az iránt kereste meg az ipartestületet, miszerint tekintettel arra, hogy a testület helyisége a főváros közepén fekszik, a testület tanácstermét az értekezleteknek abban való megtartására engedje át. A testület a kérést teljesítette. Szónok a kontárügyet, a vasárnapi munkaszünet betartását és az üzletek nyitását-zárását kívánja az értekezlet elé vinni.

Müller Károly, az értekezleten mint hallgató jelen volt ipartestületi elnök kijelenti, hogy a testület helyiségének az értekezletek megtartására való átengedését kötelességének tartja, annál inkább, mivel a testület helyiségét ilyen célokra más testületeknek is át szokta engedni a testület. Örömmel látja a szaktársak érdeklődését iparunk bajai iránt s a tanácskozásokon szívesen vesz részt. Kötelességének tartja az értekezleteken megjelenni azért is, mert az értekezleteknek némely tárgyban felvilágosítására szüksége is lehet. Hangsúlyozni kívánja még azt is, hogy az értekezleten mint egyszerű fodrázmester vesz részt s mint ilyen is kér szót, ha ezt szükségesnek találja. Kijelenti szónok még azt is, hogy az előtte szóló szaktárs ur által említett kontárügyhöz hozzászólni itt mint fodrázmester sem kíván.

Az egybehívók szónoka a mesterek részéről jelenti, hogy a kontárok elleni mozgalom szervezése az összes kerületekben teljesen be van fejezve, a segédek kar vezetőségével az egyetértés úgy most, mint a jövőbeni összműködésről már teljesen biztosítva van.

A segédek kar szónoka jelenti, hogy a mozgalom keresztülvitelére a segédek részéről a szervezkedés munkája szintén be van fejezve. Ezentúl a segédek és a mesterek együttesen fognak működni. Jelenti továbbá szónok, hogy mindazon kontár üzleteket, a melyekben a törvény rendelkezése ellen képesített üzletvezető nélkül működnek, a bizottság kinyomozta s erről a kerületi előjáróságoknak a feljelentést megtették. A mozgalom aktív megkezdésének időpontját a nyil-

vánossággal nem fogják közölni, ezt a kerületi szervezetek a saját hatáskörükben maguk fogják elintézni; csak annyit jelent, hogy a mozgalom aktív megkezdésének most már mi sem áll uljában.

A segédek vezetője most már áttért a kereskedelem-ügyi kormányzat a vasárnapi munkaszünetre vonatkozólag legújabb kiadott rendeletére s a reggeli nyitás s az esteli zárás pontos betartására. A vasárnapi munkaszünet rosszakaratu be nem tartása az itthon levő mesterek részéről, a bevonult szaktársak nejeit érzékenyen megkárosítja. Az ipar-testület az irányu törekvését, hogy ezeket a mestereket a munkaszünet pontos betartására a hatóságok igénybevétele-vel is kényszeríteni fogják, a segédek karban élénk viszhangra talált s mozgalom fog megindulni aziránt is, hogy a segédek kar a testület ez irányu törekvését a leghatásosabban támogatni fogja. Ezt bevonult szaktársaink iránt a tisztesség fel-tétlenül megköveteli.

A zárás és nyitás kérdése szintén a tisztesség kérdése. Szónok szerint ez nem a segédek kar szociális ügye, hanem a segédek kar s az igazságosan és emberségesen gondolkozó mesterek közös ügye. A háboru előtti rendezett viszonyok között mester és segéd egyaránt örült a rendezett nyitás-zárásnak, mindenki tudta jogait is, kötelességeit is, nem fordult elő félreértés, rendben volt minden. Akadnak gyöngesegédek, akik nem eléggé öntudatosak, ki hagyják magukat használni úgy a hajnali, mint pedig az éjjeli munkára lelkiismeretlen, kapzsi mesterek által, ami szintén a bevonult szaktársak itthon maradt nejei kárára történik. Intézkedni fognak, hogy azokat a lelkiismeretlen mestereket bármilyen eszközökkel is tisztességtudásra, bevonult szaktársaik iránti lelkiismeretre tanítsák, ha a testület minden irányba törekvő jóakaratu kérése, tanítása, lelkiismeretükre való apellálása ezeknél is süket fülekre talál.

Éles József a nyitás-zárást ellenőrzendő bizottságok ki-küldését javasolja. Az értekezlet elhatározza, hogy eziránt in-tézkedni fog.

Kalmár István jelenti, hogy az árfelemeléseket nem mindenütt léptetik életbe. Nagyjában ugyan felemelték az árakat, sokan azonban a zavarosban hatasznak.

Az értekezlet adatok beszerzésére határozta el magát s azt kívánja, hogy a segédek kar a nagy munkabérekre való tekintettel az árfelemelések ügyében is támogassa a központi határozat keresztülvitelét.

A segédek vezetője jelenti, hogy a segédek kar vezető-sége figyelemmel kíséri az ügyet s a kontárügy befejezéseig szintén adatok gyűjtésére használja fel az időt. Kilatásba helyezi, hogy az említett ügy befejezése után ebben az ügyben a mesterek a segédek által a kontárügyben tanúsított hasonló eljárásra számolhatnak, lévén a fodraszipar ügye a segédek és mesterek közös ügye.

Azután az árlapok kerültek szóba. Az értekezlet azok-ról a mesterekről, akik árlapjaikat már eltávolították, elismeréssel nyilatkozik. Elhatározta az értekezlet továbbá, hogy az árlapos üzletek tulajdonosait erre alkalmas közeggel árlapjaik eltávolítására újra fel fogja szólíttatni. Elhatározta az érte-kezlet Müller Károly indítványára azt is, hogy olyan szegény árlapos üzlettulajdonosoknak, akiket egy erre a célra kiküld-endő bizottság árlapjaik átfestésére anyagiag tehetetlenek-nek talál, árlapjaikat a tulajdonos beleegyezési nyilatkozata alapján az értekezlet a saját költségére fogja átfestetni, illetve kijavíttatni. Egészen új cégtáblákra azonban a tulajdonos ter-mészetesen nem számíthat.

Éles József a mai értekezlet tanulságos és magas szín-vonalon álló tanácskozása felett fejezi ki örömét s kéri a szaktársakat, hogy az értekezletek iránt érdeklődésüket to-vábbra is tartsák fenn. Az értekezletek megtartásának időpont-

ját a minden hó 1-ső napján megjelenő szaklapunkban fog-ják a szaktársakkal tudatni. Erre a legközelebbi értekezleten-vel való szívélyes viszontlátásig az értekezletet bezártnak je-lenti ki.

Riporter.

Adakozzunk a fodraszokat segélyző bizottság-nak Segítsük a hadbavonult szaktársak csa-ládjait és elesettek hozzátartozóit.

Egy „haladó“

A fővárosi fodraszok a nagy drágaság nyomása alatt existenciájuk megmentésére felemelték a kiszolgálási árakat. A fővárosi fodraszok ezen elhatározását természetesen ta-lálták a vidéki fodraszok is s a központi országos intézmé-nyekhez a vidékről beérkezett jelentésekből azt látjuk, hogy a vidéki fodraszok az áremelésben nem is voltak olyan sze-rények, sőt sok helyen még a fővárosi szaktársak kiszolgálási árait is megjavították.

Tudtuk, hogy iparunkban mindig akadtak olyanok, kik a zavarosban akarnak halászni, tudtuk azt is, hogy jellemte-lenségekkel fogunk találkozni az árfelemelések folyamán ez-uttal is, ha nem is nyilvánosan, de suttymban fognak akadni olyanok, akik kerékkötőknek állanak be gazdasági helyzetünk javításának megakadályozásában.

A napokban a VIII. kerületben járva, a következő két darab, kézzel cirkalmazott szennyiratot nyomták kezünk be-

I.

Önkéntes uraknak.

Borotválás	20 fillér.
Hajvágás	30 „
Fejmosás, Lotion vegetal, Bay Rum	10 „

Tömő-utca 30. (Szigony-utca sarok.)

Tiszta fehérnemű, figyelmes kiszolgálás.

Szives látogatást kér

Nagy Lajos fodrász, **Bauer János** cég.

Bérletjegy 12 kiszolgálás fejmosással kor. 2.40.

II.

Bevonultaknak.

Borotválás	10 fillér.
Hajnyíras	20 „

Tömő-utca 30. (Szigony-utca sarok.)

Grünfeld sör-sarnok mellett. (Ez fontos! Szedőgyerek.)

Bauer János ut., fodrász

Tudtunkkal Bauer János utóda: Nagy Lajos, valamikor éveken át segéd volt Réthly Árpád cégnél, IV., Kecskeméti-utca 14. szám alatt, ahol az egyéni öntudat s a szakma megbecsülését nem ilyen formában tanulta meg. Ma, amidőn az összes mesterek, még az árlaposak is, árakat felemelik, Nagy Lajos, mint mester az önkéntes urakat 20 fillérért, a bevonultakat 10 fillérért borotválja! Ez most mesteri munkadíj! Mit tegyenek akkor a szomszédainak szegény, a meg-élhetésért (jelen nappal hadimunkát végző szaktársak nejei? Kell még ehhez kommentár?

Egy VIII. ker. fodrászmester.

Aktuális tudnivalók.

Értesítés.

Tisztelt szaktársainkat értesítjük, hogy a fodraszsegédek nagy fluktuációja folytán ezek munkakönyvei hamar elrongyo-lódnak, mely körülmény a testületi jegyzői irodára a tömeges új munkakönyvek kiadásával nagy munkát ró, az illető se-

gédeknek pedig megtakarítható kiadásokat okoz. Az eredeti munkakönyveket megkímélendő, a testület elnöksége elhatározta, hogy a munkanélküli segédeknek a testületi munkaközvetítő irodában kíségetésért való jelentkezése alkalmával munkakönyvüket rendes munkabé'epésig letétbe veszi s annak helyébe tárcájukban könnyen elhelyezhető ideiglenes hivatalos igazolványokat ad ki. Kérjük szaktársainkat, hogy ezen igazolványainkat kíségetés felvétele alkalmával a segédektől munkakönyv gyanánt ez intézkedésünk megszüntetéséig elfogadni sziveskedjenek. Megjegyezzük még, hogy ilyenkor az igazolványoknak munkakönyv jelentősége van.

A test. elnöksége.

Figyelmeztetés.

Tisztelt szaktársainknak van szerencsénk tudomására hozni, hogy a fodrászmesterek központi értekezletének a kiszolgálási árak tárgyában hozott határozata alapján üzletben kifüggesztendő művészi kivitelű árszabály hirdetményeket készítettünk. Az árszabály hirdetményeket minden szaktárs az ő üzletének megfelelő (osztályszerinti) árakra megfelelőleg az ipartestület helyiségében levő áruraktárunkban megszerezheti.

A raktárszövetkezet igazgatósága.

HIREK.

Gelléri Mór halála. A magyar ipari közéletet fájdalmas vesztetég érte: Gelléri Mór, az Országos Iparegyesület éveken át volt érdemes igazgatója szept. 14-én éjjel hirtelen meghalt. Korai halála iparunkat is közről érinti, mert testületünkben is valamikor éveken át mint iparhatósági biztos működött s az 1896-iki milleniumi szakkiállításunk létrehozása körül is hervadhatatlan érdemeket szerzett magának. Egész életét a magyar ipar fejlesztésének szentelte s ezen a téren maradandó alkotásokat teremtett. Tevékeny részt vett a koalíciós kormány által készített új ipartörvény tervezet ankétszerű tárgyalásain. Fáradhatatlan működést fejtett ki a magyar ipar fejlesztése s állami támogatása érdekében s e célból megalkuvás nélkül közdött az önálló vámterület megvalósítása érdekében. Az előbbi célt szolgálta a kivitel fejlesztés terén kifejtett széleskörű tevékenysége is, a melynek eredményeképen létesült a magyar kiviteli kereskedelem állandó információs irodája szerepét betöltő „Kereskedelmi Múzeum” is. Külföldi tanulmányainak gyümölcse: a magyar ipar külföldi vándorkiállításainak rendezése, a bosnyák és török akció stb. Lelkes szószólója volt az ipari szakoktatásnak, s e célból lankadatlan a segéd- és tanonc-munkakiállítások rendezése érdekében. Ott találjuk az ő munkás kezét a közszállítások ügyének a magyar ipar régebbi sérelmeinek megszüntetése melletti rendezésében, az Ipartestületek országos szövetségének megalakításában, a kisipari szövetkezetek minden fajtajának rendezésében, a fegyencmunka korlátozásának követelésében, a kisiparosság öntudatának és szervezkedésének élesztgetésében, az ipartörténelmi szakosztály, a Magyar Kiállítási központ megalapozásában. A székesfőváros törvényhatósági bizottságában mindenkor lelkes és bátor szószólója volt az ipari érdekeknek. Melegen karolta fel a kisiparosok nyugdíjbiztosításának megvalósítását s minden utat és módot felhasznál az iparosok vérző sebeinek gyógyítására. Érdemeinek elismerésül a király 1896-ban a királyi tanácsosi címmel, 40 éves írói jubileuma alkalmából pedig a III. oszt. vaskoronarenddel tüntette ki. Aránylag korán, munkatírásának teljében, 61 éves korában halt meg s még az utolsó napokat is fáradhatatlan munkásságban töltötte. Szerkesztője volt a „Magyar Ipar”-nak s nem volt Magyarország ipari intézménye, melynek fejlődése körül érdemeket ne szerzett volna. Halála a magyar iparra szinte pótol-

hatatlan veszteség. Temetése szeptember 3-án volt az ország valamennyi ipari intézményének részvétele mellett. Temetésén iparunkat a testület előjárósága képviselte.

Halálozás. Bató Tivadar, volt főv. fodrászmester, a legutóbbi időben huzamosabb ideig Breitfeld Alajos cégnek volt segédje, augusztus hó 23-án, életének 35-ik, boldog házasságának 7-ik évében hosszas szenvedés után Ujpesten meghalt. Neje és két árvája gyászolja. Nyugodjon békében.

Megsebesült hős szaktársak. Leiter Géza főv. szaktársunk az orosz harctéren srappnell által fején súlyosan megsebesült. A srappnellgolyó füle alatt halott be s a nyakát fel lépve a toroka mellett jött ki. Leiter szaktársunk állapota most már kielégítő; a XVI. számú helyőrségi kórházban ápolják. Trapp Ferencz főv. szaktársunk a déli harctéren sebesült meg. Lábát lőtték keresztül. Sebesülése nem veszélyes; a Delatini kórházban várja teljes felgyógyulását. Hős szaktársainknak mielőbbi teljes gyógyulást kívánunk.

Az árlapok. Lagner Dezső szaktársunk arról értesített bennünket, hogy a VIII. ker. Magdolna-utcai Weisz Katalin-féle üzletet megvette s az üzlet ajtaján levő árlapot levette. Lagner szaktárs hozzánk beküldött jelentésében örömeinek ad kifejeést a felett, hogy vétele által nemcsak egy kontárüzletet szüntetett meg, hanem egy, általunk annyira gyűlölt árlapot is tüntetett el az utcáról. — Klein Gerzsonné arról értesít bennünket, hogy Hajós-uteai üzlete ajtajáról az árlapot szintén levette.

Eljegyzés. Piel Mihály fővárosi jónevű női fodrász szaktársunk eljegyezte Glocker Nándor budai háztulajdonos bájos leányát, Emmát. Gratulálunk!

Könyörület.

Ime az első eset, tisztelt szaktársaim, hogy közvetlen szaktársaim jó szívéhez apellálok. Az eset, amelyben kénytelen vagyok ez uton kérő és könyörgő soraimmal önökhöz fordulni s kérni önöket, hogy jó szívvél, szaktársi szeretettel mentsük meg az éhhaláltól egy nyomorék szaktársunkat, beteges nejét s két kicsiny gyermekét. Mentsük meg megvakult, megsiketült, járni nem tudó, testben-lélekben megtört hős szaktársunkat legalább addig, míg csekély rokkant nyugdíját folyósítják.

Szaktársak! Akinek szíve van, akármilyen csekély adománynyal hozzá fog járulni ekkora nyomorba jutott ártatlan, tehetetlen család megmentéséhez!

Adományokat a szerencsétlen család részére elfogad és a szaklapban nyugtáz:

Müller Károly, test. elnök

V., Lipót-körut 24 vagy Csengery-u. 15. sz.

Szerkesztői üzenetek.

G. Gy. törzstelefonista, tábori posta 126. P. J.-nek szerkesztőelődünkhöz intézett leveléről nincsen tudomásunk. Hagyatékában sem találtuk s így legjobb akaratunk mellett sem írhatjuk meg annak címét. Lapunk megküldése iránt intézkedtünk. Üdv.

B. H. Arad. Köszönjük szives megemlékezését. Levél legközelebb megy. Üdv.

Cs. G. Bpest. Tévedt, cikke nagyon is feltűnést kellett. Még lesz szó róla. Türelem. Becses látogatása, ismételjük, kívánatos. Üdv.

Lapzárta: Lapunk legközelebbi száma részére szeptember 27-én déli 12 órakor.

Lapszerkesztő bizottság: Müller Károly, Fülöp János.
Az ipartestület jogtanácsosa: Dr. Révay Zoltán ügyvéd
lakik IV., Veress Pálné-utca 14. sz.
Kiadja: Nagel István könyvnyomdája Budapest
VII., Vörösmarty-utca 17.

Manicure és fodrásznő nagyon csinos fiatal uri leány,
szépen ondulál, gyakorlattal manicűröz, fodrász üzletbe ajánl-
kozik. Rózsa utca 95, I em. 2.

Hirdetések

e lap részére felvételnek a kiadóhivatalban

Budapest,

VII. kerület, Vörösmarty-utca 17. szám.

Előfizetések

a „Fodrász Ujság“ részére

Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17. sz. alá
küldendők.

A hajpar bajai fényesen megoldva!

Fodrász, hajmunkás és hajkereskedő urak figyelem!

Tisztelettel tudatom, hogy hosszas kísérletek után
sikerült egy kitűnő hajfestőszert holt haj részére
gyártanom, melyet

„MORTUOL“

név alatt hoztam a világcipacra.

Ezen gyártmány lehetővé teszi a fodrász uraknak,
hogy megtakult copfokat, hajmunkákat, vágott haját,
export haját hideg uton pompásan, minden színárnya-
latra tartósan, moshatóra, méregmentesen festeni.

Minden fodrásznak nélkülözhetlen!

Használati utasítást mellékelek.

Egy kísérlet és Ön vevőm lesz!

Árak: ¼ literes üveg K 3.50, ½ literes üveg K 6.25, 1 literes üveg K 11.—

**Minden a szakmábavágó nagykereskedőnél kap-
ható Ausztria—Magyarországon.**

Ahol „KASCHA“ hajfestőszerem nem
kapható, ott kérem Ludvig J. illatszernagykereskedőhöz
Königgrätz (Ausztria) fordulni.

Tisztelettel

C. Wezel, hajfestégyár Stuttgart.

Uraságoktól levetett uri ruhák

kaphatók a legnagyobb válasz-
tékban és a legolcsóbb áron

BRAUN és TÁRSA raktárában

VII., Károly-körut 13. I. em.

Frack, salon és smoking ruhák kölcsönbe
= adatnak, betét nélkül házhoz szállítva. =

Minden szervezeti vevő a kial-
kudott árból 5%-ot levonhat.

Mindennemű fodrászbutor

többféle kivitelben, olcsóbb és finomabb, használt állapotban
folyton kapható

Schäffer György, VI., Gyár-utca 2. szám.
Ugyancsak mindennemű fodrászbutort megveszek.

JOSEF HELLER, MÜNCHEN

Rumfordstrasse 1/a.

Első és legrégebbi német beretvagyár és homoruköszörűde

Különleges üzlet teljes fodrászberendezésekben.

12 legnagyobb kitüntetés.

Különlegesség: Val.ang.beretvák saját homoru köszörűléssel.

Védjegy: Josef Heller, München törv. bejegyezve.

Monachia borotva

lehuzásra ¼, ⅜, ½ széles, darabja 3 korona.

Bejegyzett védjegyek.

Francia beretvák: 10, 13, 16 mm. széles „Pier-
ron“ bej. védjeggyel, francia haj- és szakállollók
„Pierron“ védj. különféle alak és hosszúságban. Haj-
és szakállvágó-gépek. csakis kipróbált gyártmányu.
Juwel, Koh-i-noor, Dalila, Aesculap, Mundus. Kitűnő
viz- és olajlehuzó kövek, szijak és Ádám, valamint minden
fodrászkellékek, kötszerek és illatszerek.

Régi borotvák, hajvágó gépek és ollókköszörűlése, gondosan
és legrövidebb idő alatt eszközöltetnek.

Gazdagon illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve.

Pollart kések és szijak
(lehuzókövet helyettesít)
a fodrászok részére leg-
jobbak és minőség te-
kintetében felülmulha-
tatlanok.

Magyarországi
vezérképvisetőség:

REITER MIHÁLY, fodrász

Budapest, IV. Sütő-utca 2. Deák-tér sarok (az udvarban.)

A világhírű valódi Solingeni

POLLART

német gyártmányok u. m.

- a) I. rendű borotvák és fenőszijak,
- b) különleges hajvágó ollók,
- c) haj- és szakálvágó I-a gépek;

a jelenkor legjobban bevált, legversenyképesebb és legcélszerűbb találmánya.

A **POLLART** késeket kizárólag a fenőszijakon fenjük, köszörrülés és kövön való fenés teljesen felesleges.

Postai megrendeléseket 20 koronától portómentesen eszközölök, pontos kiszolgálás.

POLLART

védjegyű gyártmányok
Magyarországi vezérképviselője:

TÜRR MIHÁLY

fodrász

BUDAPEST

V. Wurm-utca 4.

Cimre ügyelni tessenek.

„Félre a drága és célszerűtlen angol s francia gyártmányokkal!”

Pártoljuk a szövetséges németek e kitűnő gyártmányát.

UJ! SYRAS UJ!

(törv. védett)

Orgonavirág-arczmosóvíz az arczbőrnek borotválkozás utáni fertőtlenítésére és a bőr pórusainak összehuzására szolgál.

SYRAS felülmúlja az eddig ezen célra használt szereket.

Jó illata és kellemes hatása folytán:

SYRAS

a borotválkozó vendégek kedvence.

Daczára a szesz jelenlegi magas árának a **SYRAS** ára mégis csak **3 korona** literenkint.

SYRAS 1/2 literes üvegekben is kapható 1 kor. 50 fill. és viszonteladásra adjustált üvegekben tuczatja kor. 7.20

Saját gyártmányu áruiniból minden bevásárlónak 5°/₁₀₀ pénztári engedményt nyujtok.

Dankovszky István

illatszergyáros

Budapest, V., Erzsébet-tér 19. (Bálvány-u. sarok.)

Minden intelligens fodrász

megveszi a „Modern Fodrász” című könyvet, melyet míg a készlet tart **1 kor. 20 fillér** és 10 fillér postadíj, összesen tehát **1 kor. 30 fillérért** portómentesen küldünk.

Az összeg előlegesen küldendő be.

Tartalma: I. Hajápolás (a haj ismertetése) mindenféle receptek a haj ápolására, hajkihullás elleni vizek, hajbalzsamok. Bay-Rum. stb. II. Haj festés (élő haj és szakál festéséről), hajfestékek készítése. III. Manicur (kéz- és körömápolás és ehez használatos szerek. IV. Arcmasszás. V. Tyukszemvágás. VI. Uri fodrászat. Haj, szakál és bajuszdívatok, bajuszkötés, hajbehajtás. VII. A kés fenéséről. (Pontos utmutatás) VIII. Hajmunka. (A haj preperálása. A haj fehéritése. Hajbetétek készítése.) Különfélék. Mindenféle receptek fogporokról, mitesserek elleni szerek, hajvizek, illatszerek stb.

Siessen megrendelni, mert csak addig szolgálhatunk, mig a készlet tart.

Cim: „Fodrász Ujság” kiadóhivatala Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.

Valódi Pollart kések és fenőszijak

magyarországi vezérképviselője

REITER MIHÁLY fodrász, Budapest IV., Sütő-utca 2.

Deák-tér sarok (az udvarban.)

Lipp Ferencz

műköszörüs mester

Budapest, X. ker., Ráday-utca 5. szám.

Ajánlja acéláru raktárát és műhelyét mind a e szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

Illatszerek és az összes fodrászati áruk, valamint a Dr. Faragó Andor kir. törv. hites vegyész által analizált és törv. védett Pajor-féle

"DARIUS"

lábizzadás elleni szer beszerezhető legolcsóbban

Pajor Testvérek illatszergyárában és fodrászati áruk nagykereskedőknél

Budapest, V., Váci-körut 78. Telefon 36-56.

Kapható minden fodrászfelszerelési üzletben.

Figyelem!

Van szerencsém a tisztelt szaktársak tudomására adni, hogy

VII. Király-utca 3. sz. a.

haj üzletet nyitottam.

Nyers haj óriási nagy választékban minden hossz és minőségben nagyban és kicsinyben. Saját gyártmányú fonatok és parókák, ezenkívül turbán, hajháló, betét és pítón a legolcsóbb árban kapható.

B. pártfogást kérve, maradtam tisztelettel

Blaü Malvin.

Szállítás hához díjtalanul.

Szombaton nyitva

Fodrász

bérletkönyvecskék

10 vagy 12 számozott lappal

kaphatók:

e lap kiadóhivatalában

VII., VÖRÖSMARTY-U. 17. SZ.

TELEFON:

TELEFON:

1800 PÁRIS VILÁG KIÁLLÍTÁSON ELISMERT IS EZÖST ÉREMMEL KITÜNTETETT "SAJÁT GYÁRTMÁNY" JÓTÁLLÁSSAL.
ZAORÁL JÁNOS
BOROTVA GYÁR és HOMORÚ MŰKÖSZÖRÜLDE
BUDAPEST VIII. BAROSS-UTCZA 1.
GYÁRTELEP
UJPEST, ÁRPÁD-UT 25. SZAM.